

İÇİNDEKİLER

Birinci Kısım DEVLETİN KAVRAM VE KÖKENİ

Bölüm 1 DEVLET KAVRAMI

I. Devlet Kavramının Tanımı.....	4
Üç Unsur Teorisi	4
Üç Unsurun Birlikte Gerekliliği.....	5
Devlet, Unsurlarına İndirgenemez	5
Üç Unsurun Aynı Derecede Önemi	5
Uzun Tanımlar	5
II. “Devlet” Terimi	6
“Stato/Etat/State/Staat”	7
III. Devletlerin Kurulması	9
Devletlerin Kuruluş/Yıkılış Tarihi: Kritik Tarih.....	11
Devletin Kurulması Tanınmasına Bağlı mıdır?	11
Tanınmamış Bir Devlet, Devlet midir? KKTC Örneği.....	12
Tanınmış, ama Fiilen Egemenlik Kurmayan Bir Devlet, Devlet midir? "Filistin Devleti" Örneği	12
Sürgündeki Hükümetler	13
Kukla Devletler veya Hükümetler	13
IV. Devletlerin Sona Ermesi.....	14
A. Sona Erme Halleri	14
1. İnsan Unsurunun Yok Olması	15
2. Ülkenin Yok Olması	15
3. Egemenliğin Kaybı	15
a) Fesih	15
b) Ayrılma veya Bölünme	16
c) Birleşme	16
d) İlhak	16
e) Gönüllü İltihak veya Emilme.....	17
B. Sona Ermenin Sonuçları: Devletlerin Halefiyeti.....	17
V. Devletin Hukukî Kişiliği İlkesi.....	20
A. Devlete Tüzel Kişilik Tanınmasının Tarihsel Sebebi	20
B. Devlete Hukukî Kişilik Tanınmasından kaynaklanan Sonuçlar.....	21
1. Siyasî Sonuç: İktidarın Kişiselleşmesinin Önlenmesi	22
2. Hukukî Sonuçlar	22
VI. Devletin Devamlılığı İlkesi	23
A. Genel olarak	24
B. Devletin Devamlılığı İlkesinin Sonuçları	24
1. Uluslararası Andlaşmaların Devamlılığı İlkesi	24
2. Hukukun Devamlılığı İlkesi.....	25
3. Borçların Devamlılığı İlkesi.....	26
4. Kamu Alacaklarının Devamlılığı İlkesi	27
VII. Devletin Faaliyet Alanı	27
A. Liberal Görüş.....	27
B. Müdahaleci Görüşler	27
1. Sosyalist Görüş	27
2. Sosyal Demokrat Görüş	28

Bölüm 2 DEVLETİN KÖKENİ HAKKINDA TEORİLER

I. Aile Teorisi	29
II. Biyolojik Teori.....	31
III. Kuvvet ve Mücadele Teorisi.....	32
IV. Ekonomik Teori: Marksist Devlet Teorisi.....	34
V. Devletin Kaynağını İnsan Aklına ve İradesine Dayandıran Teoriler: Sosyal Sözleşme Teorileri.....	37
A. Thomas Hobbes.....	37
B. John Locke	38
C. Jean-Jacques Rousseau	39
D. Sosyal Sözleşme Teorilerinin Eleştirisi	40
VI. Tarihte İlk Devletlerin Ortaya Çıkışı Üzerine Notlar	40
İlk Devletlerin Ortaya Çıkmasında Rol Oynayan Faktörler	40
Birinci Faktör: Göçebe Toplulukların Çiftçi Topluluklar Üzerinde Egemenlik Kurmaları.....	41
İkinci Faktör: Küçük Sulama Tarımından Büyük Sulama Tarımına Geçiş.....	41
Mezopotamya (Sümer-Babil-Asur), Mısır, Anadolu: Hititler, Girit, Eski Yunan, Roma, Çin.....	45

İkinci Kısım DEVLETİN UNSURLARI

Bölüm 3 DEVLETİN BEŞERİ UNSURU: MİLLET

I. Genel Olarak	49
İnsan Topluluğunun Niceliği Sorunu	49
İnsan Topluluğunun Niteliği Sorunu	50
II. Millet Kavramı.....	51
A. Objektif Millet Anlayışı	51
1. İrk Birliği	52
2. Dil Birliği.....	53
3. Din Birliği.....	54
B. Sübjektif Millet Anlayışı	57
Vatandaşlık	58
Vatandaşın Sadakat ve Devletin Koruma Borcu	59
Çifte Vatandaşlık	59
Vatansızlık.....	60
III. Milliyetler Prensibi.....	60
IV. Self-Determinasyon Hakkı	61
Millet ve Milliyetçilik ile İlgili Bazı Kavramlar	63
Devletsiz Milletler.....	63
Azınlık Milliyetçiliği	63
İrredantizm	63
Ulus Devlet	63
Etnik Temizlik.....	64
Etnik Milliyetçilik-Yurttaş Milliyetçiliği.....	64

Bölüm 4 DEVLETİN TOPRAK UNSURU: ÜLKE

I. Genel Olarak	65
Çingeneler.....	65
II. Ülkenin Kazanılması.....	66
Keşif ve İşgal	66
Devir	66

Fetih veya İlhak	67
Ülke-Egemenlik İlişkisi	67
III. Ülkenin Kısımları	67
A. Kara Sahası (Kara Ülkesi)	68
Türkiye'nin Sınırları	69
B. Su Sahası (Su Ülkesi)	70
1. Birinci Alan (İçsular, Karasuları ve Boğazlar): Kıyı Devletinin Egemenliği Tamdır	70
a) İç Sular	70
b) Karasuları	71
c) Boğazlar	71
2. İkinci Alan (Bitişik Bölge, Münhasır Ekonomik Bölge, Kıta Sahanlığı ve Balıkçılık Bölgesi): Kıyı Devletinin Egemenliği Sınırlıdır	71
a) Bitişik Bölge	71
b) Münhasır Ekonomik Bölge	72
c) Kıta Sahanlığı	72
d) Balıkçılık Bölgesi	73
3. Üçüncü Alan (Açık Deniz): Kıyı Devletinin Egemenliği Yoktur	73
C. Hava Sahası (Hava Ülkesi)	74
İnsanlığın Ortak Mirası	75
III. Devlet Ülkesinin Bütünlüğü İlkesi	75

Bölüm 5

DEVLETİN İKTİDAR UNSURU: EGEMENLİK

I. Genel Olarak	77
II. Egemenliğin Değişik Anlamları	79
A. Dış Egemenlik	79
1. Devletlerin Egemen Eşitliği İlkesi	80
2. İçişlerine Karışmama İlkesi	80
İnsani Müdahale	81
Uluslararası Ceza Mahkemesi	81
B. İç Egemenlik	81
1. Devlet İktidarının Kendisi Anlamında Egemenlik	82
2. Devlet İktidarının Nitelikleri Anlamında Egemenlik	82
III. Hangi İktidar Egemen İktidardır? Veya Hangi Devlet İktidarları Aslı ve Sınırsızdır?	84
1. Asli Kurucu İktidar	84
2. Tali Kurucu İktidar	85
3. Yasama İktidarı	85
4. Yürütme İktidarı	86
5. Yargı İktidarı	86
IV. Egemenliğin Sahibi Konusunda Teoriler	887
A. Teokratik Egemenlik Teorileri	87
1. Doğaüstü İlâhî Hukuk Doktrini	88
2. Providansiyel İlâhî Hukuk Doktrini	88
B. Demokratik Egemenlik Teorileri	88
1. Millî Egemenlik Teorisi	89
2. Halk Egemenliği Teorisi	91
Demokratik Egemenlik Teorilerinin Eleştirisi	94
V. Türk Anayasalarında Egemenlik	95
A. 1876 Kanun-u Esasîsi	95
B. 1921 Anayasası	96
Millî Egemenlik - Halk Egemenliği Ayrımı Türkiye'de Geçerli mi?	96
1921 Anayasasında Egemenliğin Kullanılması	97
C. 1924 Anayasası	97
Millî Egemenlik	97

Egemenliğin Kullanılması.....	97
Terimler	98
D. 1961 Anayasası	98
Millî Egemenlik İlkesi.....	98
Egemenliğin Kullanılması.....	98
Yetki/Görev Ayrımı	99
E. 1982 Anayasası.....	100
Millî Egemenlik İlkesi.....	100
Egemenliğin Kullanılması.....	100
Yürütme Yetkisi ve Görevi.....	100
Yasama, Yürütme ve Yargı Yetkilerinin Eşit Yetkiler Olarak Düzenlenmesinin Eleştirisi.....	100
Egemenliğin Türk Milletine Ait Olması ve Egemenliğin Türk Milletinin Yetkili Organları Eliyle Kullanılması Hakkında Bir Not.....	100

Üçüncü Kısım DEVLET ŞEKİLLERİ

Bölüm 6

DEVLET ŞEKİLLERİ I: MONARŞİ VE CUMHURİYET

I. Monarşi ile Cumhuriyet Arasındaki Ayrım Sorunu	105
Devletin Resmî Adı Önemli Değildir.....	106
Ömür Boyu Seçilen Devlet Başkanları.....	106
II. Monarşi.....	107
A. Monarşi Çeşitleri.....	109
1. Saltanat Haklarının Sınırlanmasına Göre Monarşi Çeşitleri.....	109
a) Mutlak Monarşi	109
b) Meşrutî Monarşi	110
2. Hükümdarın Tahta Geçiş Biçimine Göre Monarşi Çeşitleri	111
a) İrsî Monarşiler	111
Hanedan Dışına Çıkma Yasağı	111
Veraset Kuralları	112
Direkt Hat Sistemi.....	112
Civar Sistemi	112
Baba Soyundan - Ana Soyundan İntikal.....	113
<i>Interregnum</i> Yasağı.....	113
Din Şartları	114
Evlenme İzni	114
Yaş	114
Tacın Otomatik İntikali.....	115
İlk Kralın Hakkı	115
Niyabet	115
b) Seçimli Monarşiler	116
- Federal Devletler de Monarşi Olabilir	117
B. Monarşilerin Değerlendirilmesi	118
III. Cumhuriyet.....	120
A. Dar Anlamda Tanım: Cumhuriyet Monarşinin Tersidir	121
B. Geniş Anlamda Tanım: “Cumhuriyet = Demokrasi”	122
C. Hangi Anlayış Doğru: Ampirik Veriler	122
IV. Devlet Şeklinin Monarşi veya Cumhuriyet Olmasından Kaynaklanan Anayasal Farklılıklar	124
A. Yasama Organı Bakımından.....	124
B. Yargı Organı Bakımından.....	125
C. Yürütme Organı Bakımından.....	125

Bölüm 7
DEVLET ŞEKİLLERİ II:
ÜNİTER DEVLET-BİLEŞİK DEVLET

I. Üniter Devlet.....	130
A. Tanım	130
1. Devletin Unsurlarında Teklik.....	131
2. Devletin Organlarında ve Yetkilerinde Teklik.....	132
B. Üniter Devletin İdarî Teşkilatı.....	133
1. Üniter Devletin Merkezî İdaresi: Başkent Teşkilâtı ve Taşra Teşkilâtı.....	133
Adem-i Temerküz.....	134
2. Üniter Devlette Yerel Yönetimler.....	135
Merkezî ve Adem-i Merkezî Üniter Devlet Ayrımı Üzerine Bir Not.....	135
II. Bileşik Devlet	138
A. Devlet Birlikleri.....	138
1. Şahsî Birlik	138
Britanya <i>Commonwealth</i> Krallıkları.....	139
Şahsî Birliğin Tersî.....	139
2. Hakikî Birlik	139
B. Devlet Toplulukları.....	140
1. Konfederasyon	140
Avrupa Birliği: Konfederasyon mu, Federasyon mu?	139
2. Federasyon (Federal Devlet).....	142
a) Tanımı	143
b) Federasyon - Konfederasyon Karşılaştırması	143
aa) Kaynak	144
bb) Üye Devletler Arasındaki Bağın Niteliği	144
cc) Ayrılma Hakkı.....	144
dd) Zorlama Gücü	145
ee) Dış İlişkiler	145
ff) Vatandaşlık.....	145
c) Federal Devlet - Üniter Devlet Karşılaştırması.....	146
aa) Devlet Sayısı	146
bb) Hukuk düzeni Sayısı.....	146
cc) Yasama, Yürütme ve Yargı Organları Sayısı	146
dd) Yetki Paylaşımı.....	145

Bölüm 8
FEDERASYON (FEDERAL DEVLET)

I. Federasyonun Devlet Yapısı	151
A. Federal Devlet	153
1. Federal Devletin Millet, Ülke ve Egemenlik Unsurları.....	153
2. Federal Devletin Yasama, Yürütme ve Yargı Organları	154
a) Federal Devletlerde Yasama Organı	154
Federal Devletin yasama Organının Oluşumunda Rol Oynayan	
İlkeler: Devlet Olarak Katılma ve Eşit Temsil İlkeleri.....	154
aa) İki-Meclislilik	155
bb) Eşit İki-Meclislilik	155
bb) İkinci Mecliste Eşit Temsil	156
b) Federal Devletlerde Yürütme Organı	158
c) Federal Devletlerde Yargı Organı.....	158
B. Federe Devletler	159
1. Federe Devletlerin Uluslararası Kişiliği Yoktur.....	159
2. Federe Devletin Millet, Ülke ve Egemenlik Unsurları	160
3. Federe Devletin Örgütlenmesi: Yasama, Yürütme ve Yargı Organları.....	162

a) Federe Devletlerin Yasama Organı.....	164
b) Federe Devletlerin Yürütme Organı	164
c) Federe Devletlerin Yargı Organı	166
II. Federasyonun Hukuk Düzeni: Federal ve Federe Hukuk Düzenleri ve Bunların Arasındaki İlişkiler.....	166
Federal Hukukun Üstünlüğü İlkesi.....	166
III. Federal Devlet ile Federe Devletler Arasında Yetki Paylaşımı	168
A. Yetki Paylaşımı Yazılı ve Katı Bir Anayasayla Yapılmış Olmalıdır	169
Yetki Bölüşümü Usulü.....	169
1. Federal Devletin Yetkilerini Sayma.....	169
2. Federe Devletlerin Yetkilerini Sayma.....	171
Münhasır Yetkiler-Ortak Yetkiler.....	171
Federe Devletlerin Özerkliği İlkesi.....	173
B. Anayasanın Değiştirilmesine Federe Devletler de Katılmalıdır.....	173
C. Yetki Uyuşmazlıklarının Yargısal Çözüm Yolu Olmalıdır: Federal Yüksek Mahkemenin Gerekliliği.....	174
Federe Devletlerin Kendi Arasındaki Yetki Paylaşımı ve Yetki Uyuşmazlıkları.....	169
IV. Federasyonların Kurulması	176
A. Birleşme Yoluyla Federasyon Kurulması.....	176
B. Ayrılma Yoluyla Federasyon Kurulması	176
V. Federalizmin Nedenleri	177
1. Tarihsel Nedenler	177
2. Dış Tehdit	177
3. Coğrafi Büyüklük.....	177
4. Kültürel ve Etnik Bölünmüşlük	177
VI. Korporatif Federalizm	178
VII. Federalizmin Değerlendirilmesi.....	180
A. Avantaj ve Dezavantajları	180
B. Federalizm Etnik Bölünmüşlüğe Çare Olabilir mi?.....	181
C. Federalizm ile Demokrasi Arasında Bir İlişki Var mıdır?.....	185
D. Federalizm ile Cumhuriyet Arasında Bir İlişki Var mıdır?	185
VIII. Bölgesel Devlet.....	186
A. Tanım	186
B. Bölgesel Devlet-Üniter Devlet Karşılaştırması.....	136
C. Bölgesel Devlet-Federasyon Karşılaştırması	187

Dördüncü Kısım

DEVLETİN TEMEL ORGAN VE FONKSİYONLARI

I. Genel Olarak	189
II. Tarihsel Gelişim.....	191
A. Aristo.....	191
B. Grotius, Wolff ve Puffendorf.....	192
C. Locke	193
D. Montesquieu: Kuvvetler Ayrılığı Teorisi	194

Bölüm 9

YASAMA

I. Yasama Organı: Parlâmento	201
Yasama Organının Diğer Devlet Organlarından Ayrılması	201
A. İngiltere'de Parlâmentonun Doğuşu ve Gelişmesi.....	202
Normon İstilasından Önce (1066'dan Önce).....	203
Normon İstilasından Sonra (1066'dan Sonra).....	203

<i>Magna Carta Libertatum</i> (1215).....	204
Simon de Monfort (1265).....	205
Model Parlamento (1295).....	205
Parlâmentonun İkiye Bölünmesi (1332).....	206
Dilekçe Hakkı+Vergiye Muvafakat Silahı	206
Dilekçe Hakkının Kanun Tasarısına Dönüşmesi	207
Ancak Kral Yasama Yetkisini Daha Kaybetmemiştir	207
<i>Petition of Rights</i> (1628) Sonrası Gelişmeler	208
"Uzun Parlâmento" (1640-1653)	208
1648 Devrimi.....	208
Cumhuriyetin İlanı ve Cromwell (1649-1653)	209
<i>Habeas Corpus Act</i>	209
<i>Bill of Rights</i> (1689).....	209
<i>Act of Settlement</i> (1701).....	205

B. Parlâmentoların Yapısı: Tek-Meclisi ve İki-Meclisli Parlâmentolar210

1. Tek-Meclislilik.....	211
2. İki-Meclislilik	211
a) Genel Olarak.....	212
Tarihsel Kök.....	212
Örnekler.....	212
İsimlendirme	212
b) Birinci Meclisler ile İkinci Meclisler Arasındaki Farklar	213
Büyükük	213
Yasama Dönemi Uzunluğu	214
Kısmî Yenileme	214
Yetkiler.....	214
Hükümetin Sorumluluğu.....	215
Seçilme Yöntemleri.....	216
Seçilme Yeterliliği	216
Azınlıkların Artık Temsili.....	216
Kısmî Yenileme	214
c) İki-Meclisliliğin Nedenleri	217
Çoğulcu Toplum Yapısı.....	217
Federalizm.....	217
Nüfus Büyüklüğü	218
Tarihsel Nedenler.....	218
3. İki-Meclisliliğin Değerlendirilmesi.....	219
a) İki-Meclis Sisteminin Aleyhine İleri Sürülmüş Görüşler.....	219
b) İki-Meclis Sisteminin Lehine İleri Sürülmüş Görüşler.....	220

II. Yasama Fonksiyonu223

A. Yasama Fonksiyonunun Tanımı Ve Diğer Devlet Fonksiyonlarından Ayrılması	223
1. Maddî Kriter	223
2. Organik Kriter	227
B. Yasama İşlemleri	229
1. Yasama İşleminin Tanımı	229
Yasama Organının Tüzel Kişilik Sifatından Kaynaklanan İşlemleri Yasama İşlemi Değildir.....	230
2. Yasama İşlemlerinin Türleri: Parlâmento Kararı ve Kanun	231
Kanun-Parlâmento Kararı Ayrımı.....	233
a) Parlâmento Kararları	233
b) Kanun.....	234
C. Yasama Fonksiyonunun Özellikleri.....	237
1. Yasama Yetkisinin Genelliği	237
2. Yasama Yetkisinin Aslılığı	238
3. Yasama Yetkisinin Devredilmezliği	239

Bölüm 10 YÜRÜTME

I. Yürütme Organı.....	241
Yürütme Organının Diğer Devlet Organlarından Ayrılması	242
Yürütme Organının Yapısı.....	242
A. Başkanlık Sistemlerinde Yürütme Organı: Başkan	242
1. Başkanlık Sistemlerinde Yürütme Organının Özellikleri.....	242
a) Tek-Başlılık.....	242
b) Başkanın Halk Tarafından Seçilmesi	244
c) Başkanın Siyasal Sorumsuzluğu	244
2. Diğer Hususlar	244
B. Parlâmenter Sistemlerde Yürütme Organı	245
1. Parlâmenter Sistemlerde Yürütme Organının Özellikleri	245
a) İki-Başlılık.....	245
b) Yürütmenin Göreve Gelişi	246
c) Siyasal Sorumluluk: Yasamanın Güvenine Dayanma	244
2. Devlet Başkanları.....	247
a) Monarşilerde Devlet Başkanları: Krallar.....	247
b) Cumhuriyetlerde Devlet Başkanları: Cumhurbaşkanları	248
3. Hükümet	249
a) Bakanlar Kurulu	250
aa) Bakanlar Kurulunun Oluşumu.....	251
bb) Bakanlar Kurulunun İngiltere'de Ortaya Çıkışı ve Gelişimi.....	252
cc) Bakanlar Kuruluna Hâkim Olan İlkeler.....	253
Başbakanın Üstünlüğü İlkesi.....	253
Bakanlar Kurulunun Kolektif Sorumluluğu İlkesi	254
Bakanlar Kurulunun Kolejyalığı İlkesi	254
Bakanlar Kurulunun Birliği İlkesi	256
Bakanlar Kurulunun Homojenliği İlkesi	256
Bakanlar Kurulunun Dayanışması İlkesi.....	256
Bakanlar Kurulunun Toplantılarının Gizliliği İlkesi	257
Bakanların Sır Saklama Yükümlülüğü	258
Eleştirmeme Yükümlülüğü	259
dd) Bakanlar Kurulunun Kurulması ve Göreve Başlaması.....	259
Birinci Sistem: Önce Başbakanın Atanması.....	260
Yeni Bir Başbakanın Atanamaması Durumunda Ne Olur?	260
İkinci Sistem: Başbakanın ve Bakanların Birlikten Atanması	261
İkinci Sistemde Bakanlar Kurulunun Kurulma Tarihi	262
Güven Oyu 262; Karar Yetersayısı 263; Yemin 264; Süre	264
Bakanlar Kurulunun Kurulamaması ve Güven Alamaması Durumunda Ne Olur?	263
ee) Bakanlar Kurulunun Görevinin Sona Ermesi	264
İstifa.....	265
Başbakanın Görevinin Sona Ermesi	265
Yeni Genel Seçimler	266
Güvensizlik Oyu	266
Bütçenin Reddi.....	264
ff) Geçici Bakanlar Kurulu ve “Hükümetin Devamlılığı İlkesi”	271
b) Başbakan	273
Başbakanın Tarihsel Olarak Ortaya Çıkması	274
Başbakanın Diğer Bakanlar Karşısındaki Üstün Konumu	275
Başbakanlık Bağdaşmazlıkları.....	276
Başbakanlık	276
Başbakan Yardımcısı	276
Başbakan Atanma Yeterliliği.....	277
Atama Yetkisi.....	277

Karşı-İmza	278
Devlet Başkanı İstedığı Kişiyi Başbakan Olarak Atayabilir mi?	277
İngiltere	281
Başbakanın Görevinin Sona Ermesi	281
Başbakana Vekalet	286
c) Bakanlar	289
Bakan ve Bakanlıklar	289
Bakanlıkların Kuruluşu ve Sayısı	289
Bakan Sayısı	289
Bakanlar Arasında Eşitlik İlkesi	290
Bakanlık Bağdaşmazlıkları	290
Bakan Çeşitleri	290
Bakanlık Sahibi Bakanlar	290
Bakanlık Sahibi Olmayan Bakanlar	291
Bakanlar Kurulu Üyesi Olmayan Bakanlar	291
Bakan Atanma Yeterliliği	292
Atama Yetkisi ve Usûlü	294
Bakanların Görevlerinin Sona Ermesi	295
Geçici Bakan	299
Bakanlara Vekalet	299
d) Diğer Hükümet Üyeleri: Devlet Sekreterleri ve Parlâmento	
Müsteşarları	299
Çeşitleri	300
Devlet Sekreterleri	300
Parlâmento Müsteşarları	301
Atanmaları	301
Bağlılık Statüleri	301
Örnekler	302
Beşinci Fransız Cumhuriyeti	302
Delege Bakanlar	302
Devlet Sekreterleri	302
İngiltere	303
Kabine Üyesi Bakanlar	303
Kabine Üyesi Olmayan Bakanlar	303
<i>Junior Ministers</i>	304
II. Yürütme Fonksiyonu	305
A. Yürütme Fonksiyonunun Tanımı ve Diğer Devlet Fonksiyonlarından	
Ayrılması	305
Yürütme Fonksiyonunun Yasama Fonksiyonundan Ayrılması	305
Yürütme Fonksiyonunun Yargı Fonksiyonundan Ayrılması	305
B. Yürütme İşlemleri	306
Yürütme İşleminin Tanımı	305
Yürütme İşlemlerinin Türleri	305
C. Yürütme Fonksiyonunun Özellikleri	307
1. Kanuna Dayanma: Yürütme Fonksiyonunun “ <i>Secundum Legem</i> ” Niteliği	307
2. Kanuna Aykırı Olmama: Yürütme Fonksiyonunun “ <i>Intra Legem</i> ” Niteliği	308
3. Yürütme Fonksiyonunun Alanı	308

Bölüm 11

YARGI

I. Yargı Fonksiyonu (Fonksiyonel Anlamda Yargı)	310
A. Yargı Fonksiyonunun Tanımı	310
1. Yargı Fonksiyonunun Maddî Açından Tanımlanması (Maddî Kriter)	310
Uyuşmazlık Kavramı	312
Çözme Kavramı	312
2. Yargı Fonksiyonunun Organik Açından Tanımlanması (Organik Kriter)	314
Değerlendirme	314

Yargı Organlarının İdarî Nitelikteki İşlemleri	314
Maddî ve Organik Kriterlerin Birlikte Kullanılması	317
B. Yargılama Yetkisi	318
C. Yargı Fonksiyonunun Yerine Getiriş Usûlü: Dava Kavramı	319
1. İtham Sistemi – Tahkik Sistemi	320
2. Başlıca Yargılama Usûlleri: Hukuk, Ceza ve İdarî Yargılama Usûlü	321
4. Yargılama Usûlüne Hâkim Olan İlkeler (Davayı Yöneten İlkeler)	323
a) Çelişme İlkesi	323
b) Alenîlik İlkesi	324
c) Sözlülük/Yazılılık İlkeleri	326
D. Yargı İşlemi (Mahkeme Kararı)	327
1. Yargı İşlemi Kavramının Tanımı	327
2. Yargı İşlemlerinin Biçimi	328
3. Yargı İşlemlerinin (Mahkeme Kararlarının) Sonuçları (Etkileri)	329
a) İcraîlik	329
b) Hâkimin İşten El Çekmesi	329
c) <i>Res İudicata</i>	330
<i>Res İudicata</i> 'nın Gücü	330
Tekrar Yargılama Yasağı	331
Bağlayıcılık	331
Kesin Delil Teşkil Etme	332
II. Yargı Organı (Organik Anlamda Yargı)	333
A. Yargı Organının Tanımı ve Diğer Devlet Organlarından Ayrılması	333
1. Fonksiyonel (İşlevsel) Açından Yargı Organı Tanımı	333
2. Yapısal Açından Yargı Organının Tanımı	334
Yargı Organı	334
Mahkeme	334
Hakim	335
Yargı Fonksiyonu ve Organının Tanımı Konusunda Sonuç	337
B. Yargı Organının Dereceli Yapısı	337
1. İlk Derece Mahkemeleri	338
2. İkinci Derece Mahkemeler	339
3. Üçüncü Derece Mahkemeler	339
C. Yargı Organının Örgütlenmesi Bakımından Sistemler: Yargı Birliği ve Yargı Ayrılığı Sistemleri (Yargı Kolları)	340
1. Yargı Birliği Sistemi	340
2. Yargı Ayrılığı Sistemi	341
D. Tek Hâkimli Mahkeme-Kurul Halinde Mahkeme	342
E. Hâkim Kavramı	343
1. Hâkim Kavramının Tanımı	343
2. Hâkim Çeşitleri: Meslekten Hâkimler - Meslekten Olmayan Hâkimler	345
3. Hâkimlerin Bağımsızlığı	346
a) Yasama Organına Karşı Bağımsızlık	347
b) Yürütme Organına Karşı Bağımsızlık	347
c) Yargı Organına Karşı Bağımsızlık	348
d) Çevreye Karşı Bağımsızlık	348
4. Hâkimlik Teminatı	348
a) Azledilmeme Teminatı	349
b) Mali Teminat	349
c) Coğrafi Teminat	349
5. Hâkimlerin Özlük İşleri: Bağımsız Hâkimler Kurulları	350
F. Jüri	351